در چند ماه اخیر همواره قیمت پسته در بازار داخل فاصله قابل توجهی با قیمت‌های مورد انتظار در بازارهای بین‌المللی داشته که این امر در کنار کاهش حجم محصول به‌واسطه سرمازدگی و معضل تفاوت فاحش نرخ ارز آزاد با نرخ ارز دولتی جهت رفع تعهد ارزی، اصلی‌ترین دلایل کاهش آمار صادرات طی این مدت بوده‌اند.

تحلیل وضعیت فروش پسته ایران

شروع کم‌رمق زمستانی

■ کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران

طبق آمار گمرک در دی‌ماه نزدیک به ۵ هزار تن پسته از کشور صادر شده‌است که از این مقدار، سهم صادرات مغز و مغز سبز در حدود ۳۰ درصد بوده‌است. صادرات انواع پسته در این ماه نسبت به میانگین سه سال گذشته در ماه مشابه (نزدیک به ۱۳ هزار تن)، ۶۲ درصد افت را تجربه کرد. تمامی بازارهای بین‌المللی پسته که در سال‌های اخیر مقصد حجم قابل توجهی از محصول ایرانی بودند، امسال به‌دلیل اختلاف قیمتی با پسته رقیب، تمایل چندانی به خرید پسته ایرانی نشان ندادند.

در این ماه نیز بازارهای شبه قاره هند و کشورهای مشترک‌المنافع، بیشترین سهم از صادرات پسته کشور را به خود اختصاص دادند. این درحالی‌است‌که هر یک از بازارهای شرق دور، اروپا و خاورمیانه مقصد مقادیری کمتر از هزارتن پسته بودند.

در چند ماه اخیر همواره قیمت پسته در بازار داخل فاصله قابل توجهی با قیمت‌های مورد انتظار در بازارهای بین‌المللی داشته که این امر در کنار کاهش حجم محصول به‌واسطه سرمازدگی و معضل تفاوت فاحش نرخ ارز آزاد با نرخ ارز دولتی جهت رفع تعهد ارزی، اصلی‌ترین دلایل کاهش آمار صادرات طی این مدت بوده‌اند.

طی بهمن‌ماه شاهد افزایش قیمت ریالی پسته در بازار داخل بودیم که احتمالاً ناشی از تقاضای پسته برای مصرف شب عید در داخل کشور و ماه مبارک رمضان بوده‌است. عمده این تقاضا از ناحیه مغز پسته بوده، اما بازخورد بازارهای جهانی حاکی از آن است که کشش تقاضا در سطوح فعلیِ قیمت دلاری مغز پسته ایرانی، پایین است. در بهمن‌ماه شایعاتی مبنی بر افزایش قیمت پسته آمریکایی در بازار هند بیان می‌شد که این شایعات ناشی از کاهش تعداد فروشندگان پسته آمریکایی در بازار هند بود. با توجه به اینکه محصول امسال پسته آمریکا از کیفیت ظاهری پایین‌تری برخوردار بوده و باید هزینه بیشتری صرف پاکسازی آن می‌شد، عرضه به بازار هند که برای کیفیت کالا اهمیت زیادی قائل است، برای برخی از فروشندگان آمریکایی آنچنان سودآور نبوده‌است. از سوی دیگر، در بین برخی از عرضه‌کنندگان پسته آمریکایی نوعی خوش‌بینی وجوددارد که خریداران چینی که حساسیت کمتری نسبت به کیفیت ظاهری دارند، به‌دلیل کاهش محدودیت‌های کووید، تقاضای بیشتری داشته‌باشند. عملاً این فروشندگان آمریکایی، بازار آینده چین را به عرضه فعلی در بازار هند ترجیح داده‌اند.

واندرفول، بزرگترین شرکت صادرکننده پسته آمریکا، همچنان در قیمت‌های قبل، احجام بزرگ پسته را در بازار هند پیشنهاد می‌دهد. از کل پیش‌بینی ۱۳۰ هزار تن پسته در دسترس ابتدای سال تجاری ۱۴۰۲-۱۴۰۱ کشور، معادل ۳۸ هزارتن تا پایان دی‌ماه مصرف شده که از این مقدار ۵ هزار تن مصرف داخل برآورد می‌شود و ۳۳ هزار تن پسته معادل خشک در پوست صادر شده‌است. بنابراین، مانده محصول پسته ایران در پایان دی ۱۴۰۱، پس از کسر برآورد مصرف داخل و میزان صادرات، ۸۳ هزار تن تخمین زده می‌شودبا توجه به تلاطمات نرخ ارز در ماه‌های اخیر از یک سو و عدم اطمینان تولیدکنندگان از میزان محصول سال آینده از سوی دیگر، عرضه پسته در بازار داخل کشور خیلی کم صورت گرفته که نتیجه آن افزایش قیمت ریالی در این بازار بوده‌است. چنانچه گمانه‌زنی‌ها نسبت به محصول خوب سال آینده به واقعیت پیوسته و شرایط ارزی باثبات‌تری در پیش داشته‌باشیم، احتمال افزایش عرضه پسته در بازار داخل در بهار پیش‌رو دور از انتظار نخواهدبود.

صادرات پسته ایران به بازارهای اصلی- دی ۱۴۰۱

صادرات ماهانه ۵ هزار تن

صادرات تجمعی ۲۷ هزار تن

وضعیت موجودی و مصرف پسته ایران - پایان دی ۱۴۰۱